

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut 1.8.2026 alkaen

Sivistyslautakunta 21.04.2026 § 55
284/02.05.00.00/2026

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja korotetaan Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoituksen mukaisesti 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Sivistysjohtajan esitys hyväksyttiin.

Selostus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut on sidottu indeksiin varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) 16 §:n perusteella. Indeksitarkistukset tehdään kahden vuoden välein. Edellinen indeksitarkistus tehtiin 1.8.2024. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut määrätään toistaiseksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 1503/2016 § 12:n mukaisesti.

Elokuun 2026 alusta voimaan tulevista varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen indeksitarkistuksista on 26.11.2025 annettu Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus (1028/2025).

Varhaiskasvatuksessa perittävä korkein mahdollinen ja alin perittävä asiakasmaksu on tarkistettu opetustoimen hintaindeksillä ja maksun määräämisessä käytettävät tulorajat yleisellä ansiotasoindeksillä.

Kunnassa tulee päättää siitä, miten indeksitarkistuksen vuoksi muuttuneet asiakasmaksut ja tulorajat vaikuttavat kunnassa perittäviin asiakasmaksuihin. Asiakkaille tulee tehdä uudet maksupäätökset, mikäli maksu muuttuu.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu perustuu samassa osoitteessa asuvan huoltajan/huoltajien ja huoltajan mahdollisen puolison tuloihin. Maksu on tarkistettava silloin, kun perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut (10%) tai perheen olosuhteet ovat muuttuneet, lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu tai maksu osoittautuu virheelliseksi. Mikäli maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Asiakasmaksujen osalta ylin perittävä maksu nousee nykyisestä 311 eurosta 335 euroon. Alin perittävä maksu nousee nykyisestä 30 eurosta 32 euroon. Toisesta lapsesta perittävämaksu on enintään 40 % nuorimman lapsen maksusta eli enintään 134 euroa kuukaudessa. Seuraavien lasten maksu on 20 prosenttia nuorimman lapsen maksusta.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat ja maksuprosentit 1.8.2026 alkaen:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja €/kk			Maksuprosentti
	1.8.2022	1.8.2024	1.8.2026	
2	2 913	4 066	4 369	10,7
3	3 758	5 245	5 635	10,7
4	4 267	5 956	6 399	10,7
5	4 777	6 667	7 163	10,7
6	5 284	7 376	7 925	10,7

Muutoksen vaikutukset varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottoihin

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista kertyviä tuloja on vuodelle 2026 arvioitu kertyvän yhteensä 430.000 euroa.

Indeksitarkistuksen tarkkaa vaikutusta maksutuottoihin on hankalaa arvioida, koska asiakasmaksun muodostumisessa tapahtuu vaihtelua jatkuvasti perheiden tulojen, perhekoon ja palveluntarpeiden muuttuessa. Alustavan arvion mukaan muutoksella on noin 27.500 euron vähentävä vaikutus kertyviin varhaiskasvatuksen asiakasmaksutuottoihin vuodessa. Tällä hetkellä sekä kunnallisessa että yksityisessä toiminnassa olevista asiakkaista noin 54%:lle ei kerry asiakasmaksua lainkaan. Viime vuosina tulorajoihin tehtyjen muutosten vuoksi tämän maksuluokan osuus on kasvanut merkittävästi.

Tällä hetkellä noin 40% varhaiskasvatuksesta järjestetään yksityisesti kunnan maksamalla palvelurahalla. Maksettu palvelurahan osuus määräytyy tulosidonnaisesti perheen toimittamattomien tulotietojen pohjalta. Muutoksella on kunnan maksamaan palvelurahan osuutta nostava vaikutus, joka tämän hetken arvion mukaan nostaa vuodessa maksetun palvelurahan määrää 45.000 euroa. Muutoksen vaikutuksia ja talouden toteumaa seurataan varhaiskasvatuksen hallinnossa, ja tarvittaessa reagoidaan muutokseen ensisijaisesti sopeuttamalla toimintaa.

Laukaan kunnan hallintosäännön (Valtuusto 8.12.2025, § 84) lautakuntien tehtävänä on päättää toimialaansa kuuluvien maksujen määräämisestä.

Päätösesityksen liitteenä: Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus 1028/2025

Esittelijä

Sivistysjohtaja Jussi Silpola

Valmistelija

Valmistelija: varhaiskasvatuksen johtaja Maria Kankkio, p. 040 504 2139.

Jakelu / toimenpiteet

Varhaiskasvatuspalvelut: Tanja Savolainen, Eija Seppänen